Kungörelsedelgivning

Beslut om skyddsjakt efter skarv 2026

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av beslut som är daterat den 3 mars 2026. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 1418-2026.

Avsändare är Länsstyrelsen Gävleborg.

Beslut

Länsstyrelsen i Gävleborgs län beslutar att med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) bevilja skyddsjakt efter storskarv, inklusive underarten mellanskarv (fortsättningsvis benämnd som skarv för båda), längs den del av Östersjökusten som hör till Gävleborgs län.

Med stöd av 21 § jaktförordningen beslutar länsstyrelsen att skyddsjakten får ske från motorbåt med motorn i gång, dock inte i syfte att förfölja flyende fågel.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att det överklagas.

Tillstånd till skyddsjakt är endast giltigt under förutsättning att nedanstående villkor efterlevs. Detta innebär att **beslutet helt eller delvis kan återkallas** om länsstyrelsen finner skäl för detta.

A. För att skydda känsliga fiskbestånd och förhindra allvarlig skada på fiske

Skyddsjakt efter skarv, i syfte att skydda känsliga fiskbestånd och förhindra allvarlig skada på fiske, får bedrivas längs Gävleborgs läns kuststräcka **från 3 mars till och med den 30 april 2026** samt från den **1 augusti till och med den 31 oktober 2026.**

B. För att skydda känsliga fiskbestånd i särskilda områden

Skyddsjakt efter skarv i syfte att skydda känsliga fiskbestånd får utöver detta även bedrivas från **3 mars till och med den 31 juli 2026** inom följande områden;

- Lokala fiskefredningsområden[1] samt inom ett avstånd av 300 meter från sådana områden.
- Natura 2000-området Harkskärsfjärden,
- Natura 2000-området Långvind,
- Delar av Natura 2000-området Axmar-Gåsholma (se Bilaga 2)

Under rådande tillträdesförbud är skyddsjakt efter skarv förbjuden även inom dessa områden.

Jakt inom Natura 2000-områdena Harkskärsfjärden, Långvind och delar av Axmar-Gåsholma får fortsatt bedrivas under perioden **1 augusti till 31 oktober 2026** i enlighet med de övergripande jakttiderna. För information gällande jaktområden, samt undantagna områden, se kapitel *Områden*.

C. För att förhindra allvarlig skada på fiskeredskap

Skyddsjakt efter skarv i syfte att förhindra allvarlig skada på fiskeredskap får bedrivas **från 3 mars till och med den 31 juli 2026**. Skyddsjakten får bedrivas för att förhindra skada inom 300 meter från fasta och rörliga fiskeredskap. Rörliga fiskeredskap omfattar i detta beslut inte handredskap. För mer information gällande fiskeredskap, se kapitel *Information*.

Tabell över jakttiderna finns sammanställda i Bilaga 1.

Gemensamma villkor (A, B och C)

1. Maximalt får 2000 skarvar fällas med stöd av tillståndet. Kvoten är uppdelad på 900 skarvar inom Gävle kommun och 1100 inom Söderhamn, Hudiksvall och Nordanstig kommun.
2. För det fall att Naturvårdsverket beslutar om forskningsjakt inom ett område som omfattas av detta beslut, undantas det området från detta beslut från det datum då Naturvårdsverkets beslut om forskningsjakt börjar gälla. Det

[1] https://svenskafiskeregler.lansstyrelsen.se/

innebär att från det datumet får skyddsjakt enligt detta beslut inte bedrivas i det område som Naturvårdsverkets eventuella beslut om forskningsjakt kommer att omfatta.

3. Den som jagar med stöd av detta tillstånd ska före jakten kontrollera återstående tilldelning via länsstyrelsens hemsida: https://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/djur/jakt-och-vilt/skarv.html. Kontroll av återstående tilldelning ska genomföras vid inledande av nytt jakttillfälle.
4. Länsstyrelsen beslutar att endast tillåta användning av blyfri ammunition.
5. Inom, samt 500 meter från, fågel- och/eller sälskyddsområde är all jakt förbjuden under respektive tillträdesförbud, om inte tillstånd har erhållits för tillträdesförbudet.
6. Skyddsjakten får inte bedrivas inom Natura 2000-områden, förutom områdena Harkskärsfjärden, Långvind samt delar av Axmar-Gåsholma såvida inte tillstånd erhålls för ytterligare områden. Sådant tillstånd ska kunna visas vid eventuell tillsyn.
7. Skyddsjakten får inte bedrivas i strid mot föreskrifter (ex. i natur-eller kulturreservat) eller bestämmelser om skydd av områden enligt miljöbalken, om inte länsstyrelsen föreskrivit annat.
8. Jakten får inte ske närmare än 300 meter från känd boplats för skarv under perioden 13 april – 15 augusti **(**se definition av aktiv boplats under kapitel *Information*). Om noterad häckning sker innan den 13 april får jakten inte bedrivas närmare än 300 meter från boplatsen.
9. Skyddsjakt får inte ske närmare än 300 meter från känd boplats av nationellt skyddsklassade fågelarter[2] så som fiskgjuse, berguv eller havsörn.
10. Jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna.
11. Jakten ska ske på ett sådant sätt och under sådana tider att den rekreationssökande allmänheten och boende störs i så liten utsträckning som möjligt.
12. Fällda skarvar ska tas omhand på ett tillfredsställande sätt, även tomhylsor ska plockas upp och återvinnas.
13. Jakt efter skarv får inte ske utan förankring med jaktsamordnare. Länsstyrelsen utser samordnare av jakten. Se ytterligare beskrivning under *Jaktsamordnarens roll*.

[2] https://www.slu.se/artdatabanken/rapportering-och-fynddata/fynddata/skyddsklassade-arter/

14. Skyddsjakt ska ske med jakträttshavaren och markägarens tillstånd.
15. Den som bedriver skyddsjakt efter skarv med stöd av detta beslut ska kunna visa upp en kopia av beslutet.

Jaktsamordnarens roll

De jaktsamordnare som utses av Länsstyrelsen Gävleborg innehar ansvar att samordna jakten. Rollen innebär att jaktsamordnaren:

- har rätten att samordna jakten inom sitt tilldelade område samt utse deltagare i jakten,
- är kontaktperson för jägare, länsstyrelsen och andra berörda samt,
- ansvarar för att rapporteringen av fälld skarv sker inom jaktområdet och att rapporteringen sker enligt villkoren i beslutet.

Se Länsstyrelsens hemsida för uppgifter gällande aktuella jaktsamordnare: Skarv - Länsstyrelsen Gävleborg (lansstyrelsen.se).

Återrapportering

Det är jaktsamordnaren som lämnar rapport om fälld skarv. Det åligger varje enskild jägare att tillhandahålla jaktsamordnaren med den information som ska finnas med i återrapporteringen. Rapportering ska ske snarast, dock senast en vecka efter att skarv har fällts. **När det återstår 200 skarvar på tilldelningen ska rapportering av jakten ske samma dag**.

Rapporten **ska** innehålla:

- Vem som har fällt skarven (för- och efternamn)
- Uppgifter om hur många skarvar som fällts
- Ålder på skarv (ungfågel, adult/vuxen)
- Jaktdatum och plats
- Med vilket stöd skarven fälldes enligt (A, B och C, se jakttider ovan)
- Om skarven är ringmärkt ska ringens inskription anges. Ringen ska skickas till Naturhistoriska Riksmuseet.[3]

Rapporten kan **med fördel** även innehålla:

[3] https://www.nrm.se/natur--och-miljoovervakning/ringmarkningscentralen/rapportera-fagelring

- Maginnehåll (om detta har undersökts)
- Eventuella andra iakttagelser som kan vara av intresse, till exempel effekter av skyddsjakten.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen mottar årligen ansökningar om skyddsjakt samt störning av skarv från föreningar, organisationer, privatpersoner och kommuner. Det syfte som främst anges i dessa ansökningar är att skydda eller minska skador på fiskbestånd, fiske och fiskeredskap, men omfattar ibland också syften såsom att minska lukt eller nedsmutsning orsakad av skarv.

Länsstyrelsen har de senaste åren hanterat dessa ansökningar genom att fatta ett övergripande länsbeslut gällande skyddsjakt efter skarv. Genom att fatta ett sådant beslut på länsstyrelsens initiativ möjliggörs jakt i god tid i de områden där allvarlig skada uppstår.

Utvärderingen av skarvjakten 2025

Länsstyrelsen jobbar utifrån adaptiv förvaltning vilket innebär att viltförvaltningen utvecklas genom ny kunskap och anpassas till förändringar som sker i naturen och samhället. Viltförvaltning handlar bland annat om att möjliggöra samexistens mellan vilda djur och människor. Inom adaptiv viltförvaltning är samhällets olika aktörer viktiga för att på ett långsiktigt och hållbart sätt vårda, tillvarata viltet, samtidigt som problematik och skador som vilt kan orsaka behöver hanteras.[4] Ett viktigt steg i detta arbete är att utvärdera åtgärder så som skyddsjakt och vilka erfarenheter som erhålls.

Av tilldelningen på 1600 individer i förra årets beslut (dnr 636-2025) fälldes 1691 skarvar. Flest skarvar fälldes vid de två tillfällena av ”skarvbangen” som anordnades av Sportfiskarna och Svenska Jägareförbundet den 27 april och 1 augusti. Då fälldes 250 respektive 462 skarvar. Länsstyrelsen ansåg inte att överskjutningen berodde på några oegentligheter utan det fälldes många skarvar under en helg och information på hemsidan gällande kvarvarande tilldelning hann därmed inte uppdateras i tid. Justering till årets beslut har därmed gjorts så att när det återstår 200 skarvar så måste jaktsamordnaren rapportera fälld skarv varje dag i stället för samma vecka.

[4] Strategi för svensk viltförvaltning 2022-2029. Naturvårdsverket

Dialog med jaktsamordnarna

Länsstyrelsen kallade den 3 oktober 2025 till möte med jaktsamordnarna. Under mötet inhämtade länsstyrelsen synpunkter och tankar gällande jaktens resultat och om ett eventuellt skyddsjaktsbeslut 2026. Mötesdeltagarna diskuterade rollen som jaktsamordnare, återrapportering, problematik kopplat till jakten samt potentiella förslag och möjligheter för liknande skyddsjaktsbeslut.

Viltförvaltningsdelegationen

Länsstyrelsen kallade den 3 december 2025 till möte med viltförvaltningsdelegationen. Länsstyrelsen berättade om resultatet från jakten samt länsstyrelsens avsikt att fatta ett likvärdigt länsomfattande beslut om skyddsjakt efter skarv 2026. Inga synpunkter på kommande jakt lyftes av delegaterna.

Dialog inför 2026

Den 6 februari 2025 gav regeringen Naturvårdsverket, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) varsitt uppdrag att ta fram nytt kunskapsunderlag och ge länsstyrelserna vägledning som syftar till en stärkt integrering av förvaltningsåtgärder för säl och skarv i havsmiljöarbetet (LI2024/01995, LI2025/00281).

Som en del i detta uppdrag ska SLU genomföra en vetenskaplig studie om hur minskning eller frånvaro av säl och skarv i ett område påverkar återhämtningen av fiskbestånd. SLU beskriver själva att de avser att genomföra denna minskning av predatorer genom forskningsjakt. Länsstyrelsen har under hösten 2025 haft dialog med projektledarna, Sportfiskarna, Gävle fågelklubb och Naturvårdsverket för att samverka och informera om vilka tillstånd som Länsstyrelsen hanterar. Länsstyrelsen lyfte bland annat att forskningsjakt beslutas av Naturvårdsverket och att det juridiskt inte kan likställas med skyddsjakt. Likt tidigare år finns det en vilja från Sportfiskarna att få bedriva skarvjakt inom Natura 2000-områdena Testeboåns delta och Orarna. Forskningsprojektet avser att ha forskningsjakt inom dessa områden och Länsstyrelsen har lyft vikten att inkomma med dispens från reservatsföreskrifter och samråd gällande Natura 2000-områden i tid.

Länsstyrelsen har haft ambitionen att invänta beslut om forskningsjakt som beslutas av Naturvårdsverket för att kunna ta hänsyn till de villkor som anges i det beslutet. Efter dialog med

Naturvårdsverket så kommer ett beslut om forskningsjakt inte att fattas i februari.

Motivering till beslutet

Förutsättningar för skyddsjakt

Beslut om skyddsjakt är ett undantag från skydd av arten. Vid prövning om skyddsjakt ska medges är det förutsättningarna som anges i 23 § jaktförordningen som behöver uppnås. I Naturvårdsverkets nationella förvaltningsplan för skarv framgår det att länsstyrelserna kan fatta beslut om skyddsjakt efter skarv, antingen efter ansökan eller på länsstyrelsens egna initiativ.[5] Länsstyrelsen gör följande bedömning avseende skyddsjakt efter skarv 2026.

Gynnsam bevarandestatus

Ansökan om skyddsjakt efter skarv avser enbart arten storskarv (*Phalacrocorax carbo*). Den förekommer dock i två underarter, vanlig storskarv (*Ph. carbo carbo*) och mellanskarv (*Ph. carbo sinensis*). Dessa är mycket svåra att säkert särskilja i fält och därför avses i detta beslut båda underarterna. Skarv har inventerats i länet sedan 2012. Senaste inventeringen 2025 visade på 3515 skarvbon (figur 1). Räkningarna har utförts under våren på uppdrag av Länsstyrelsen och trots att föregående år visade på en minskning i antal bon så är trenden att antal bon ökar i länet. Enligt Länsstyrelsens bedömning innebär det att cirka 16 520 – 18 278 skarvar uppehöll sig inom Gävleborgs län under sommaren 2025 (antalet bon multiplicerat med 4,7–5,2 (två vuxna, 1–2 ungar samt ännu ej häckande vuxna)).

[5] Naturvårdsverket 2023, Nationell förvaltningsplan för storskarv 2023.

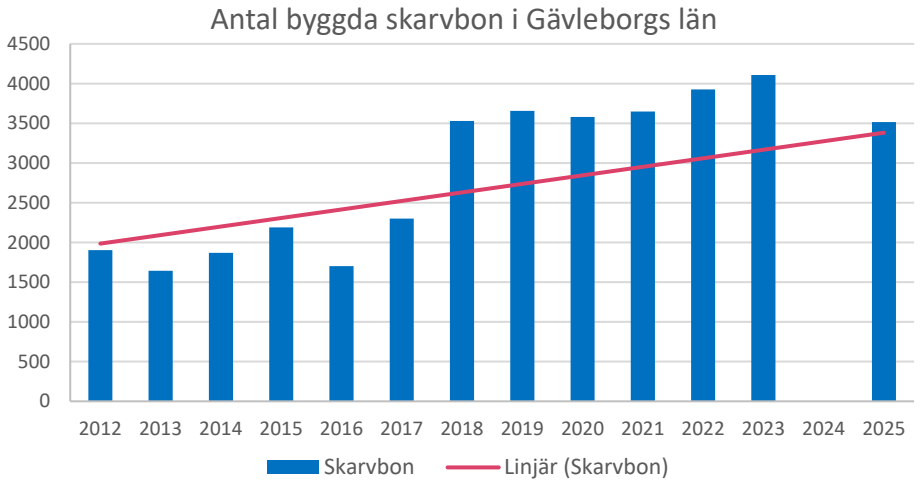

Figur 1: Antal skarvbon per år funna inom inventeringen. Röda linje visar på trenden över antal bon.

Naturvårdsverket har i den nationella förvaltningsplanen för storskarv bland annat uttalat att skarven under de senaste decennierna har utökat sitt utbredningsområde i Sverige och Europa. Populationstillväxten har varit kraftig men ökningen har nu avtagit och populationens storlek i Europa har börjat stabilisera sig. Naturvårdsverket gör bedömningen att arten på nationell nivå uppfyller kriterierna för gynnsam bevarandestatus och att skarven under överskådlig framtid inte är i behov av ytterligare skydds- eller bevarandeåtgärder. Länsstyrelsen gör samma bedömning även inom länet på regional och lokal nivå.

Annan lämplig lösning

För att skyddsjakt ska tillåtas krävs att det inte finns annan lämplig lösning. Andra metoder för att förhindra allvarlig skada har övervägts och länsstyrelsens slutsatser nämns nedan.

Störning av skarv, förutom skyddsjakt, har beviljats inom länet tidigare år. Exempelvis gasolkanon är en metod som har visat förhållandevis goda resultat på lokal nivå. Dock kan fokus på störning av häckande skarv orsaka att fåglarna flyttar till en plats som i sin tur kan vara mer olämplig än där häckningen ursprungligen var. Skarv flyger även långt för födosök och störning behöver därför inte nödvändigtvis betyda en minskad predation inom det aktuella området.

I länet har det även beviljats oljering av ägg som likställs med skyddsjakt. Metoden behöver genomföras systematiskt under några år för att visa på tydlig effekt av en populationsminskning, och

därmed förhindra allvarlig skada på fiske samt för att skydda vilda djur i form av känsliga bestånd.

Länsstyrelsen kan konstatera att trots att åtgärder om skrämsel har beviljats, så har detta inte resulterat i en minskad skadebild orsakad av skarv på fiske och känsliga fiskbestånd. Med hänsyn till den fortsatta problematiken anser länsstyrelsen att det finns fog att bevilja skyddsjakt. Störning av skarv, annan än skyddsjakt, anses i det här fallet inte vara tillräckligt eller lämpligt i den utsträckning det skulle behövas för att minska de skador som skarven orsakar i länet.

För att förhindra allvarlig skada på fiske

För att skyddsjakt efter skarv ska kunna beviljas krävs att skyddsjakten bedöms förebygga eller förhindra allvarlig skada.

Enligt Naturvårdsverkets nationella förvaltningsplan för skarv framgår att länsstyrelsens prövning innebär en bedömning av sannolikheten för att en allvarlig skada inträffar eller, om den har uppstått, förvärrats. Med allvarlig skada på fiske avses i förvaltningsplanen:

- yrkesfiskets fångster, förädling och försäljning av fisk inklusive de platser där verksamheten bedrivs
- fiskodlingar (vattenbruk)
- fritidsfiske (husbehovsfiske, sportfiske, fiskeklubbars verksamhet, kommersiella put and take-vatten med mera).

Av EU-kommissionens vägledning Great cormorant – Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2099/147/EC framgår att ett beslut om skyddsjakt kan fattas även om det inte går att dokumentera allvarlig skada. En sådan bedömning ska enligt EU-kommissionen baseras på att ett betydande antal skarvat födosöker i ett begränsande område. Dessutom måste populationsstrukturen och artsammansättningen i fisksamhället indikera på att skarvarnas predation är den troligaste orsaken till minskade fångster eller skador på fisk och det kan inte vara troligt att det är andra faktorer som orsakar allvarlig skada. EU-kommissionen anser emellertid att det kan vara svårt att i praktiken beräkna beståndets storlek och att det då kan vara lämpligt med ett mer pragmatiskt tillvägagångssätt där exempelvis en oberoende sakkunnig lämnar ett utlåtande.

Fiskehandläggare vid Länsstyrelsen Gävleborg har konstaterat att det är generellt låg rekrytering av framför allt rovfiskar längs

Gävleborgskusten. Därav är det viktigt att värna om de rekryteringsområden för fisk som det finns kännedom om och som det finns indikationer på att de fungerar väl. Lekperioder för fisk som är lämpligt byte för skarv är särskilt känsliga. Detta eftersom stora ansamlingar av fisk är relativt stationära och blir därmed ett lätt byte för skarv. Perioden 1 april till 15 juni, är särskilt känsliga för flera arter, bland annat abborre. Stora arter som gädda och gös är i vuxet tillstånd generellt inte lämplig som föda för skarv, däremot är avkommorna känsliga under uppväxtperioden. Även sik som är en viktig art inom yrkes- och sportfiske har minskat kraftigt i länet och är känslig, flera anledningar till minskningen har diskuterats.[6]

Skarv har påvisats ta en betydande andel fisk i kustmiljöer.[7] Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) har gjort studier vid Dalälven på lax och öring som är märkta med PIT tags (en typ av ID-märkning). Dessa PIT tags har sedan hittats på marken under och intill skarvbon när dessa lokaler har skannats av. Odlad fisk blev tagen i högre utsträckning än vild fisk och havsöringen utsattes för högre predation än lax enligt studien.[8] I en annan studie gjord i Danmark kom forskarna fram till att över 15 % av de märkta havsöringarna togs av skarv men att fiskarna i åarna var mest utsatta.[9]

Skarv är inte den enda anledningen till skada på fiskbestånd eller ekonomisk skada för fiskare. Till övriga anledningar kan exempelvis trålfiske nämnas. Skarven är däremot en av anledningarna till allvarlig skada. Begreppet allvarlig skada kommer enligt Naturvårdsverket ursprungligen från artikel 9 i fågeldirektivet och återfinns även i artikel 16 i art- och habitatdirektivet. Begreppet är införlivat i svensk rätt genom 14 § artskyddsförordningen och 23 a § jaktförordningen.

Enligt EU-kommissionens vägledning rörande storskarv kan allvarlig skada anses föreligga när:

- ett betydande antal storskarvar födosöker i ett begränsat område,
- populationsstruktur och artsammansättning i fiskesamhället indikerar att storskarvarnas predation är den troligaste

[6] Sikyngelfiske längs Gävleborgs läns kust 2019 till 2021. Rapport 2022:13
[7] Hansson et al. 2017 Competition for the fish - Fish extraction from the Baltic Sea by humans, aquatic mammals, and birds
[8] Säterberg et al.2023 Species- and origin-specific susceptibility to bird predation among juvenile salmonids.
[9] Källo et al.2022 Great cormorant (Phalacrocorax carbo sinensis) predation on adult anadromous brown trout (Salma trutta). Ecology of Freshwater fish

orsaken till minskade fångster eller skador på fisk som kan konstateras vara allvarlig skada på fiske,
- det inte är troligt att det är andra faktorer som orsakar allvarlig skada på fiskbeståndet i fråga.

Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skyddsjakt framgår följande gällande allvarlig skada: ”För att skada ska anses vara allvarlig bör den överstiga vad som kan anses normalt eller rimligt att tolerera. Vad som är allvarlig skada bör bedömas utifrån vad som typiskt sett är att betrakta som allvarlig skada och inte sett från den skadelidandes särskilda förutsättningar”.[10]

Länsstyrelsen gör den samlade bedömningen att det finns och föreligger risk för allvarliga skador orsakade av skarv på hushålls-, yrkes- och sportfisket i form av skador som förlorad fångst. Länsstyrelsen anser att underlaget för sådan allvarlig skada främst berör kusten i länet.

För att skydda vilda djur eller bevara livsmiljöer för sådana djur

I länet finns ett antal sårbara fiskpopulationer och känsliga områden avseende fiske som länsstyrelsen bedömer är särskilt skyddsvärda. Flera av dessa är listade i Länsstyrelsen Gävleborgs förvaltningsplan för skarv och flera har tillkommit genom bildande av fiskfredningsområden. Enligt Svenska Fiskereglers ordlista definieras fredningsområde som ”V*attenområde, ofta beläget i anslutning till vattendrags utlopp, hav eller sjö, där det finns skärpta fiskebestämmelser*.” Länsstyrelsen har valt att omfatta de lokala fiskefredningsområdena i beslutet eftersom det är inom dessa som viktiga reproduktionsområden för fisk förekommer. Det är även inom dessa områden som skarvens predation bör hållas nere för att minska skadorna på lokala fiskbestånd.

Områdesbestämmelserna för ett fiskfredningsområde skyddar därmed från exempelvis överfiske men inte från predation. En stor samling fåglar kan därför ge påtaglig påverkan. Skarven kan även flyga långa sträckor i jakt efter föda, närmare 30 km från boplats. Detta gör att en skarvkoloni kan ha stor inverkan både på närliggande älvmynningar och kringliggande mynningsområden som kan vara skyddsvärda platser för fisk. Jakt i syfte att skydda känsliga fiskbestånd får därmed bedrivas inom och på angränsande

[10] Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skyddsjakt rapport 6568 • MAJ 2012

markområde (inom 50 meter från vattenlinjen) vid lokala fiskefredningsområden.

Natura 2000-områden

Natura 2000-områden är skyddade områden på uppdrag av EU. Angränsande till länets kuststräcka finns områden både kopplade till art- och habitatdirektivet samt till fågeldirektivet.

Generellt är skyddsjakt efter skarv enligt detta beslut inte tillåtet inom Natura 2000-områden. Länsstyrelsen har valt att undanta Harkskärsfjärden, Långvind samt delar av Axmar-Gåsholma och därmed tillåta skarvjakt i enlighet med beslutet. Dessa områden är viktiga lek- och uppväxtområden för rovfisk och det finns födosökande skarv i områdena. Den särskilt viktiga naturtypen laguner (1150) påverkas negativt av minskande rovfiskar. Harkskärsfjärden har värdefulla bottenmiljöer som är viktiga uppväxtområden för många fiskarter. Området kring Långvind och Harkskär har tidigare rapporterats som känsliga, inte minst på grund av låga resultat av gäddyngel och andra fiskarter. Området kring Axmar-Gåsholma hyser ett artrikt marint ekosystem med viktiga lek- och uppväxtområden för flera fiskarter som anses som skyddsvärda. Länsstyrelsen bedömer det som lämpligt att tillåta skyddsjakt efter skarv inom Harkskärsfjärden, Långvind och delar av Axmar-Gåsholmas Natura 2000-områden för att minska skarvens påverkan på rovfiskens lek- och uppväxtområde och främja syftet med dessa Natura 2000-områden.

Länsstyrelsen är medvetna om att olika intressenter vill kunna bedriva skarvjakt inom Natura 2000-områdena Testeboåns delta och Orarna. För att skyddsjakt ska vara tillåtet inom dessa områden har Länsstyrelsen därför lagt till ett villkor som säger att jakt är möjligt om tillstånd erhålls för det specifika området. Det innebär i praktiken att om någon avser att bedriva jakt inom exempelvis Testeboåns delta och Orarna så behöver denne söka samråd och få ett tillstånd innan jakt får bedrivas. Länsstyrelsen har bedömt att skyddsjakt efter skarv kan bedrivas inom Harkskärsfjärden, Långvind och Axmar-Gåsholma Natura 2000-områden utan att samråd eller tillstånd krävs för åtgärden.

Forskningsjakt

Länsstyrelsen är medvetna om att forskningsjakt högst troligen kommer att bedrivas i Gävle kommun efter dialog med Naturvårdsverket och ansvariga för forskningsprojektet.

Länsstyrelsen är av den uppfattningen att jakt efter samma art inte bör regleras av flera olika beslut och anser därmed inte att skyddsjakt och forskningsjakt bör överlappa samma geografiska område. Detta riskerar annars att skapa en otydlighet för jägarna med vilket stöd jakten bedrivs och att en uppföljning av jakten blir svårare.

Länsstyrelsen anser att ankomstjakt efter skarv är en viktig förvaltningsåtgärd för att minska skadorna på fisk. Länsstyrelsen vill därmed möjliggöra jakt tidigt på våren samtidigt som att forskningsjakten ska kunna bedrivas när sådant beslut finns på plats. Med anledning av att Länsstyrelsen jobbar utifrån en adaptiv förvaltning har ett villkor i beslutet tagits fram för att undanta skyddsjakten enligt detta beslut i det geografiska området om eventuellt beslut om forskningsjakt medges inom Gävleborgs län.

Övrig motivering och överväganden

Det går inte att sätta exakt datum när en fågel kommer påbörja häckning eller när en sista häckning är avslutad. Eftersom skarv häckar under en period som även är viktig för många fiskarter finns det synpunkter om att kunna minska det framtida predationstrycket från skarven genom jakt innan skarven börjar häcka. Länsstyrelsen har därför i år valt att tillåta jakt vid boplats av skarv till och med den 12 april. Därefter får inte jakten ske närmare än 300 meter från känd boplats för skarv under perioden 13 april – 15 augusti. Om kvoten inte är fyllt till dess kan därmed jakt vid boplats bedrivas från och med 16 augusti. Det finns flera länsstyrelser som har tillåtet skyddsjakt vid boplats tidigt på våren. Länsstyrelsen Stockholm har erfarit att skarvarna är mer benägna att flytta från boplatserna om jakt bedrivs när häckningen har börjat. Tidig jakt vid boplats, innan häckningen har påbörjat, är därför en metod för att minska skadan som skarven orsakar samtidigt som risken för att förflytta skarven till nya platser minskar. Erfarenheter från Stockholm är att jakt vid boplats bör genomföras innan 1 april för att undvika att skarvarna flyttar från platsen. I Gävleborgs län påbörjar häckningen senare än den gör i Stockholm. Länsstyrelsen Gävleborg har gått igenom när dokumenterad äggläggning och bobygge börjar i länet utifrån inventeringsrapporter och lyssnat på de erfarenheter som jaktsamordnarna i länet har. Länsstyrelsen i Västernorrland tillåter skyddsjakt vid boplats till och med den 15 april (dnr 3376-2024, Länsstyrelsen Västernorrland) och har inte fått in några rapporter om att skarvarna skulle ha förflyttat sig på grund av jakt vid boplatserna. Vårens ankomst är svår att förutspå men för att

effekten av ankomstjakt ska kunna verkställas anser Länsstyrelsen att det är motiverat att tillåta jakt till och med 12 april vid boplatser.

Jakttiderna i beslutet syftar till att ta hänsyn till häckningsperioden för kustlevande fågelarter samt för den rekreationssökande allmänheten och boende under månaderna maj, juni och juli. Genom att inte bedriva jakt i områden nära häckande fågelarter bedömer länsstyrelsen att jaktens påverkan på dessa arter är låg. De som genomför jakten ska enligt villkoren om återrapportering även meddela eventuella iakttagelser samt den inverkan som skyddsjakten medför.

Blyammunition är giftigt och får fåglar i sig bly kan det spridas vidare i näringskedjan. I februari 2023 trädde ett utökat förbud i kraft gällande blyhagel inom hela EU. Förbudet innebär att patroner laddade med blyhagel inte får användas vid jakt på våtmarker eller inom 100 meter från våtmark eller vid jakt över grunda delar av öppet vatten. Naturvårdsverket vägleder att djup grundare än sex meter klassas som grunda delar av öppet hav[11]. Eftersom stora delar av Gävleborgs kust är grundare än sex meter är det därför ett blyförbud över stora delar av jaktområdet. Länsstyrelsen tidigare år gått igenom var skarvar fällts och ser att majoriteten fälldes på vatten grundare än sex meter.

I tidigare dialog med naturintresset inför skyddsjakt efter skarv (dnr 636-2025) har problematiken med blyförgiftning av örnar lyfts. Även Naturhistoriska Riksmuseet bekräftar problemet och menar att örnar som dör av blyförgiftningen är underrepresenterad då ingen blyanalys genomförs om dödsorsaken är känd.

Länsstyrelsen anser sammantaget att riskerna för blyförgiftning, främst hos örnar, kan minskas genom ett generellt blyförbud vid skarvjakt. Även om blyfri ammunition används är det ändå viktigt att tomhylsor plockas upp och återvinns. Fällda skarvar måste tas om hand och inte finnas tillgängliga för övrigt vilt.

Sammanfattning av motivering till beslut

Skarven i Sverige har enligt Naturvårdsverket uppnått gynnsam bevarandestatus och i Gävleborgs län är populationstrenden uppgående.

Forskning och lokal kunskap påvisar att skarvförekomst riskerar att orsaka allvarlig skada för fisket samt negativt påverka känsliga

[11] Naturvårdsverket 2024, förbud mot blyhagel vid våtmark

fiskepopulationer. Detta påverkar både yrkes-och fritidsfiskare såväl som naturvårdsinsatser som syftar till att stärka känsliga fiskepopulationer.

Skrämsel har genomförts men åtgärderna är inte en permanent lösning på problemet utan riskerar i vissa fall att förflytta problematiken till en annan del av länet.

Länsstyrelsen finner sammantaget att det finns fog att fatta beslut om skyddsjakt efter skarv i syfte att förhindra allvarlig skada på fiske samt för att skydda känsliga fiskbestånd längs Gävleborgs läns kustlinje.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 5 § jaktlagen (1987:259) ska var och en visa viltet hänsyn. Viltet får inte ofredas och inte heller förföljas annat än vid jakt.

Enligt 7 § samma lag, framgår att om det på grund av ett viltbestånds storlek finns påtagliga risker för trafikolyckor eller för allvarliga skador av vilt, får den myndighet som regeringen bestämmer besluta om jakt för att förebygga eller minska dessa risker. I myndighetens beslut skall bestämmas hur jakten skall bedrivas och om den skall ske genom jakträttshavarens försorg, om han har åtagit sig det, eller genom särskilt utsedda jägare. I beslutet skall också bestämmas hur det skall förfaras med djur som dödas eller fångas vid jakten.

Enligt 9 b § jaktförordningen (1987:905) ska det i föreskrifter eller beslut som avses i 11, 14 och 15 §§, 20 § 2 samt 21, 23 a–23 d, 24, 24 c, 29 och 31 §§ anges

1. vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
2. vilka medel och metoder som får användas,
3. vilken tid och vilket område som avses,
4. de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
5. den kontroll som kommer att ske.

Första stycket 1 gäller inte beslut av länsstyrelsen enligt 21 § första stycket i fråga om undantag för rullstolsburen person med bestående rörelsehinder för jakt efter fågel från motordrivet fordon.

Som framgår av 23 a §, samma förordning ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skyddsjakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarande status hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg.

Vidare framgår enligt 29 § första stycket jaktförordningen, att länsstyrelsen får, om förutsättningarna enligt 23 a § är uppfyllda för andra djur än björn, varg, järv, lo, säl eller örn, ge tillstånd till skyddsjakt.

I enlighet med punkt 19, bilaga 4 jaktförordningen får skarv jagas på enskilt initiativ för att förebygga skada, dock inte närmare än 300 meter från boplats för skarv, havsörn eller fiskgjuse.

- vid fasta och rörliga fiskeredskap (inte handredskap) samt inom ett avstånd av 300 meter från sådana redskap under tiden mellan den 1 augusti till den 28 (29) februari.
- vid fiskodling och utsättningsplatser (inom sju dygn innan och sju dygn efter utsättningstillfälle) samt inom ett avstånd av 300 meter från sådana områden året runt.
- i fredningsområden för fisk under tiden mellan den 1 augusti till den 28 (29) februari.

Enligt 3 kap. 5 § miljöbalk (1998:808) ska mark- och vattenområden som har betydelse för rennäringen eller yrkesfisket eller för vattenbruk skall så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringarnas bedrivande. Områden som är av riksintresse för rennäringen eller yrkesfisket skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

Enligt länsstyrelsens föreskrifter om jakt på allmänt vatten inom Gävleborgs län 21FS 2018:19 från den 21 maj 2018 får personer som

äger fastighet inom Gävleborgs län, bedriva jakt inom länet på allmänt vatten samt på holmar, klippor och skär som inte hör till något hemman. Personer som inte äger fastighet får ansöka om tillstånd hos länsstyrelsen.

REACH-förordningen (Europaparlamentets och rådets förordning 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier): Sedan den 16 februari 2023 gäller ett utökat förbud, som beslutats av EU-kommissionen, mot att skjuta med blyhagel i eller inom 100 meter från våtmark. Det nya förbudet omfattar även att ha med blyammunition vid skytte i våtmark eller på väg till eller från skytte i våtmark. Det är enligt Naturvårdsverkets vägledning endast tillåtet att ha med sig blyhagel när man rör sig genom våtmarker om man har för avsikt att ta sig till sådana platser som det är tillåtet att skjuta med blyhagel.

Information

Vid eventuellt beslut om forskningsjakt efter skarv kommer Länsstyrelsen att meddela jaktsamordnarna. Länsstyrelsen kommer även att uppdatera hemsidan för återrapportering så det framgår vilket geografiskt område som då påverkas. Länsstyrelsen kan även komma att informera om sådant beslut via andra kanaler.

Behovet av skyddsjakt prövas löpande. Om ett geografiskt område undantas på grund av ett beslut om forskningsjakt kan frågan om skyddsjakt åter tas upp av länsstyrelsen eller av den som anser sig löpa risk att drabbas av skada.

Med aktiv boplats menar Länsstyrelsen Gävleborg att en häckning, oavsett utfall, ska ha ägt rum någon gång under de senaste tre åren. Om det inte har skett någon häckning inom denna tid anses boet vara inaktivt.

Länsstyrelsen påminner om att få bedriva jakt enligt detta beslut gäller samma grundregler som vid all annan jakt i fråga om att bland annat ha betalat viltvårdsavgift (statligt jaktkort) och att använda tillåtna jaktmedel och godkännande från jakträttshavaren om jakt på annans mark.

För definitioner om fiskeredskap, se
https://www.svenskafiskeregler.se

Följande karttjänst från Naturvårdsverket kan användas för att söka information om djurskyddsområden, reservat eller Natura 2000-områden: https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/

Följande karttjänst från Svenska Fiskeregler kan användas för information om lokala fiskefredningsområden: https://svenskafiskeregler.lansstyrelsen.se/

Du kan överklaga beslutet

Se information nedan hur du kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Sandra Wahlund med vilthandläggare Marielle Cambronero som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Tabell över jakttiderna
2. Karta över Natura 2000 Axmar Gåsholma där jakt får bedrivas
3. Lathund för dig som deltar i skyddsjakt efter skarv längs Gävleborgs läns kuststräcka 2026

Kopia till

1. Naturvårdsverket
2. Kustbevakningen
3. Polismyndigheten
4. Berörda kommuner
5. Gävleborgs läns viltförvaltningsdelegation
6. Gävleborgs ornitologiska förening
7. Sportfiskarna
8. PO Kustfiskarna Bottenhavet
9. De av länsstyrelsen utsedda jaktsamordnarna
10. Älvkarleby Sportfiske
11. Sveriges lantbruksuniversitet via Maria Ovegård

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 24 mars 2026. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 1418-2026.

Bilaga 1

Jakttider i enlighet med beslutet												
Jakttider i enlighet med bilaga 4 jaktförordningen												
Jakt inom:	**Mar**	**Apr**	**Maj**	**Jun**	**Jul**	**Aug**	**Sep**	**Okt**	**Nov**	**Dec**	**Jan**	**Feb**
A - Skydda känsliga fiskbestånd och förhindra allvarlig skada på fiske (hela kusten)												
B - Lokala fredningsområden												
B - Natura2000-området Harkskärsfjärden												
B - Natura2000-området Långvind												
B - Natura2000-området Axmar-Gåsholma*												
C - Förhindra allvarlig skada på fiskeredskap (inom 300 m från fast och rörliga fiskeredskap)												
Vid fiskodling och utsättningsplatser												

* Axmar-Gåsholma:

- Inom Gåsholma naturreservat är all fågeljakt förbjuden enligt föreskrifterna (se område i Bilaga 2).
- Jakt gäller inte inom och 100 meter från Granskär som ligger inom Axmar naturreservat under tillträdesförbudet 15 februari – 15 augusti.

Bilaga 2

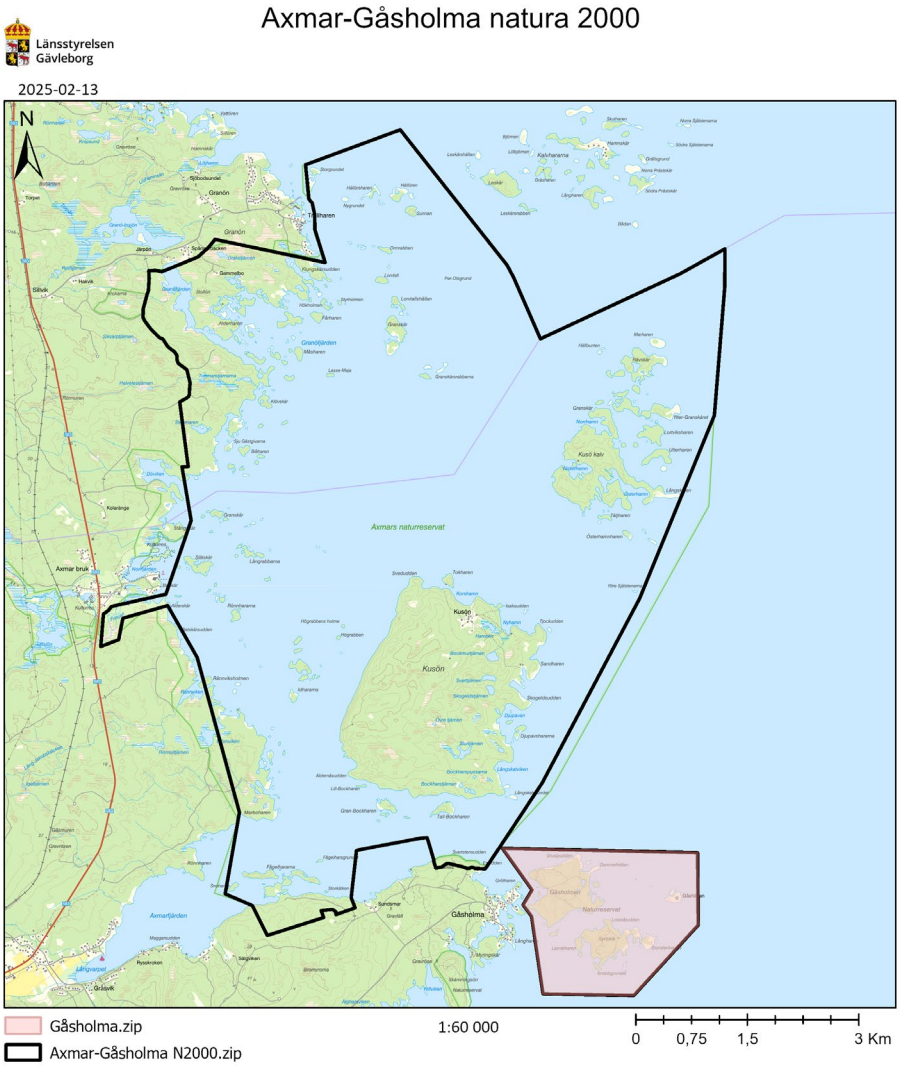

Figur 2: Inom Natura 2000-området Axmar-Gåsholma finns det två naturreservat. Inom ett av dem, Gåsholma naturreservat (rödmarkerat), är all fågeljakt förbjuden enligt föreskrifterna och därmed inkluderas inte den delen av Natura 2000-området i detta skyddsjaktbeslut.

Bilaga 3

Villkor för jakten

Jakt får inte bedrivas utan att den enskilde varit i kontakt med ansvarig jaktsamordnare inom det aktuella jaktområdet. Samordnarna inom det aktuella jaktområdet har rätt att utse vilka de anser ska bedriva jakt enligt beslutet. Samtliga villkor står i beslutet.

Tilldelning, jaktområden och jakttider

Högst 2 000 skarvar får fällas enligt beslutet. 900 skarvar får fällas i Gävle kommun och 1 100 skarvar får fällas inom Söderhamn, Hudiksvall och Nordanstig kommun.

Om det beslutas om forskningsjakt efter skarv inom ett eller flera av dessa områden kommer skyddsjakt i enlighet med detta beslut att undantas för berört område.

Jakttider kan enklast ses via tabellen i Bilaga 1.

I vilket syfte fälls skarven?

När du ska rapportera fälld skarv är det viktigt att du vet med vilket stöd du gör det. I detta beslut finns det tre huvudsyften: (A) För att skydda känsliga fiskbestånd och förhindra allvarlig skada på fiske, (B) för att skydda känsliga fiskbestånd i särskilda områden, (C) för att förhindra allvarlig skada på fiskeredskap.

Återrapportering

Jakt som genomförs med stöd av detta beslut måste rapporteras av jaktsamordnaren för respektive jaktområde **senast en vecka efter varje jakttillfälle där skarv har fällts**. **När det återstår 200 skarvar på tilldelningen ska rapportering av jakten ske samma dag**.

Det åligger varje enskild jägare att tillhandahålla jaktsamordnaren med den information som ska finnas med i återrapporteringen. Återrapporteringen är en del i det ansvar som länsstyrelsen i egenskap av jakttillsynsmyndighet måste agera utefter. Därför måste rapporteringen vara komplett och riktig.